

Sənsiz səninlə xatirələrin pıçılısı

“Dünyada ən uzun və eyni zamanda ən qısa bizim həyatımızdır”. Dahilərdən birinin söylədiyi bu müdrik kəlam tez-tez yadıma düşür. Mənə elə gəlir ki, gəlimli-gedimli bu həyatda Tanrının verdiyi ömür payının uzun və ya qısa olması bizim onu nə qədər mənalı və faydalı yaşamağımızla bağlıdır. Bu da bir həqiqətdir ki, insan itkisinə heç zaman öyrəşə bilmirik. İnsanın fiziki ömrünün başa çatdığı gün mənəvi ömrü başlayır. Hamı ictimai xadim, dahi şəxsiyyət ola bilməz. Amma qurub-yaratdıqların, xeyirxahlığın, xoş əməllərinlə tarixdə doğmalarının, dostlarının, səni tanıyanların, sevənlərinin yaddaşlarında mənəni yaşamaq da elə ömürdür. Bu fikri isə ölkənin mədəniyyət və təhsil həyatında tanınan simalardan biri olmuş, alovlu naşir, publisist, Əməkdar mədəniyyət işçisi Bəhruz Axundov sağlığında söyləmişdi, elə özüne də belə bir ömür yaşamaq qismət olmuşdur. Qurub-yaratdıqları, gördüyü işləri ilə daim xatırlanan əsl ziyalı ömrü.

Naşir-publisist, müəllim-pedaqoq, ziyalı, sadə insan Bəhruz Axundovun yanvar ayının 2-də doğum günüdür. Həmin gün özü olmasa da, yenə əzizləri, yaxınları, dostları, tanıyanları onun işığında toplaşacaq, yaddan çıxmayan xatirələr danışacaq. İstədim bu xatirələrin nurlu işığında mənim də payım olsun. Onunla çoxsaylı görüşlərim kinolenti kimi ardıcılıqla xəyalımda yenidən canlanır. Bəhruz müəllim həm də gözəl müsahib idi. Gündəlik həyatda baş verən istənilən aktual mövzuda olduqca maraqlı həmsöhbət idi. Vaxtın azlığından həmişə şikayətliydi. Amma vaxtın azlığını, işlərin çoxluğunu bildirsə də, ictimai hadisələrə, nəşriyyat-poliqrafiya sahəsinin inkişafı ilə bağlı düşüncələrini, öz mövqeyini ifadə edər, bunu vacib sayardı. Danışdıqca biliyinə, savadına heyran qalmamaq olmurdu. Obyektivlik, dürüstlük onun özünü ifadə etmək kriteriyası idi. Etiraf edirəm ki, mən də ondan çox şey öyrənmişəm. Zəhmət, qətiyyət, işinə məsuliyyət, tələbkarlıq, səmimiyyət onun uğurlarının istinad nöqtəsi idi. Məhz bu insani keyfiyyətləri ona böyük nüfuz qazandırdı. Mənalı ömrünü nəşriyyat sahəsinə bağlayan, otuz ildən çox fəaliyyəti ilə bu sahənin inkişafına dəyərli töhfələr vermiş Bəhruz Axundov kitab çapının, nəşir işinin onun üçün əqidə məsələsi olduğunu qürurla bildirirdi. Deyirdi: “Jurnalistik fəaliyyətim olub, yazıçılıqla məşğul oluram. Yazıçılar Birliyinin üzvüyəm, bir neçə kitabın müəllifiyəm. Pedaqoji fəaliyyətim var, universitetdə dərs deyirəm.

Gənlik vaxtlarımdan bəri məsul vəzifələrdə də çalışmışam, elmi işlə də məşğulam, dosentəm. Amma qəlbən və ruhən daha çox naşirəm. Mən özümü naşirlikdə tapmışam”.

“Təhsil” nəşriyyatı tərəfindən nəfis tərtibatla nəşr olunan “Sənsiz səninlə” (Bəhruz Axundov xatirələrində) kitabını vərəqləyirəm. Şüurlu həyatını kitab nəşrinə, təbliğinə həsr etmiş, bu sahədə danılmaz xidmətləri olan tanınmış naşir, publisist, şair, Əməkdar mədəniyyət işçisi Bəhruz Axundov haqqında görkəmli ziyalılarımızın, onunla bir yerdə çalışmış iş yoldaşlarının, doğmalarının xatirələri toplanmış kitabda elə kitab kimi ömür yoluna işıq salınır. Mən də bu xatirələrə istinad edərək yazını davam etdirirəm.

Bəhruz Həsən oğlu Axundov 1954-cü il yanvarın 2-də Ağdam şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. Atası Həsən Axundov Qarabağda hamı tərəfindən qəbul olunan mötəbər bir aqsaqqal, tanınmış şəxsiyyət olub. Belə bir ailədə böyüyüb tərbiyə alması onun gələcək fəaliyyətinin, xarakterinin formalaşmasına stimül verib. Uşaqlıq və yeniyetməlik çağları Azərbaycanın ən dilbər guşəsində, Qarabağda keçib. Orta təhsilini burada almış, əmək fəaliyyətinə burada başlamışdı. Müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. Ağdam rayon Komsomol Komitəsinin katibi, ikinci katibi olub. 1981-ci ildən əmək fəaliyyətini Bakı şəhərində davam etdirib. Bəhruz Axundov qəlbən, ruhən Qarabağla yaşayıb. Elə söhbət olmurdu ki, orada yurd həsrətini dilə gətirməsin. Vətən əvəzi

si ilə alışıb yanan naşir əzmlə çalışır, çox böyük işlər həyata keçirməyə nail olmuşdu. Vətənə, xalqa xidmət həyatı amalı idi. Belə bir deyim var. Vətənə sədaqətlə xidmət etmək özü də vətənpərvərlikdir. Azərbaycanın kitab sənəti mədəniyyətini, kitabını dünyada tanınması üçün əvəzsiz xidmətləri olub. Bəhruz Axundovun naşiri və tərtibçisi olduğu onlarca nəşr nümunələri nüfuzlu Beynəlxalq kitab sərgilərində ölkəmizi layiqincə təmsil etmiş, mütəxəssislər tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Onun naşiri olduğu, 6 dildə nəşr edilmiş, 2005-ci ildə beynəlxalq “Kitab sənəti” müsabiqəsinin qalibi “Qarabağ: real tarix, faktlar, sənədlər” kitabı Azərbaycan Respublikasının Dövlət mükafatına layiq görülmüşdür (müəlliflər Yaqub Mahmudov, Kərim Şükürov). Daha üç kitab - Çingiz Əlioğlunun “Atlantlar”, Ədalət Vəliyev və Vaqif Bəhməninin “Novruz”, M.Ə.Sabirin “Hophopname” kitabları da beynəlxalq müsabiqələrin qalibi olmuşdur. Onun tərtibçisi və naşiri olduğu “Çərçivə” kitabı respublikanın nəşriyyat və poliqrafiya tarixində ilk dəfə Moskvada təşkil olunan “Kitab sənəti” beynəlxalq kitab müsabiqəsinin baş mükafatına - Qran-Priyə layiq görülmüşdür.

Bəhruz Axundovun rəhbərliyi ilə yüzlərlə adda dərslik və dərs vəsaiti, ictimai-siyasi, elmi-kütləvi, bədii-publisistik ədəbiyyatlar və akademik nəşrlər işıq üzünə görmüşdür. “Təhsil” nəşriyyatı 2005 və 2010-cu illərdə “İlin nəşriyyatı”, nəşr etdiyi kitabların bir çoxu “İlin kitabı” adını qazanmışdır. Müstəqil Azərbaycanın milli təhsil sisteminin qurulması ilə əlaqədar yeni tədris proqramları əsasında latın qrafikasında buraxılan ilk milli dərsliklərin böyük əksəriyyəti də məhz Bəhruz Axundovun rəhbərliyi ilə nəşr olunmuşdur. Bu kitablar həm keyfiyyətinə, həm də tərtibatına görə həmişə seçilirdi. İlk dəfə respublikamızda şagirdlər üçün “İş dəftəri” əlavə dərs vəsaitlərinin də ünvanı “Təhsil” nəşriyyatı olub.

Qəlbən kitabla bağlı olan, kitabı sevən, kitabla nəfəs alan Bəhruz müəllim yarıda və təs

kilatçı naşir olmaqla yanaşı, həm də gözəl poliqrafçı idi. Ürək yanğısı ilə çalışırdı ki, hamı kitabı sevsin. Deyirdi ki, istəyirəm evlərdə rəflərdə kitab olsun, insanlar bir-birinə kitab hədiyyə etsin, gəlinlərimizin cehizinin əsas atributlarından biri olsun. Çünki kitab bəşəriyyətin ən böyük kəşfi, sivilisasiyanın onurğa beynidir. Kitabı sevmək, oxumaq elmdir, yüksək mədəniyyətdir. Deyirdi: “Kitabı sevmədən bütöv insan, fəal vətəndaş olmaq olmaz. Bu yanğı ilə ilk dəfə onun təşəbbüsü, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Azərbaycan Naşirlər və Poliqrəfçılar İctimai Birliyi təsis edildi, onun rəhbərliyi ilə fəaliyyətə başladı. Az zaman ərzində qurum ictimai təşkilatlar arasında layiqli yerini tutdu. “Naşir” jurnalı kitabsevənlərə təqdim edildi. Kitabın təbliğinə müstəsna əhəmiyyət verən Bəhruz Axundov 2010-cu ildə “Təhsil Nəşriyyat Poliqrəfiya” Birliyinin nəzdində “Kitab evi”ni də bu məqsədlə yaratmışdı.

Bir insanın ömrünün dəyəri yaşı ilə deyil, əməllərlə, mənalı şərəfli, zəngin yaşanan həyatı ilə ölçülür. Vətənpərvər naşir Bəhruz Axundov ulu Tanrının ona verdiyi ömür payını şərəflə yaşadı. İllər keçsə də, onun xatirəsi heç zaman unudulmamaq. Bugünün gənclərinə dolğun yaşamaq, Vətənə, xalqa xidmət nümunəsi olacaqdır. Təhsildən, nəşriyyat sahəsindən, kitabdan söz düşəndə adı həmişə ehtiramla yad olunacaq.

Mustafa KAMAL,
“Dənizli”